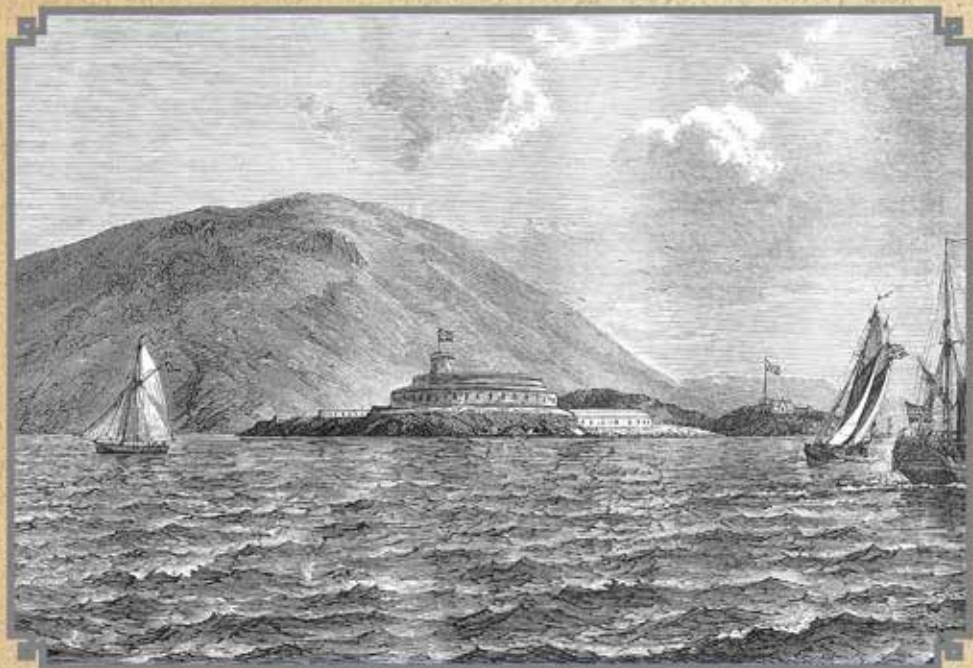

Fästningen Oscarsborg

Återutgivning av text från 1868

En publikation från
e-boksbiblioteket.se

Fästningen Oscarsborg.
Återutgivning av text från 1868

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-609-9

Copyright © 2020 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.

Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du läsa mer om en av Norges viktigaste fästningar: Oscarsborg.

Den här fästningen ligger mycket strategiskt på en ö i inloppet till huvudstaden Oslo, den ligger också på Oslofjordens smalaste ställe.

Fästningen har fått sitt namn efter kung Oscar I och i den här texten får du läsa mer om dess bygge och funktioner.

Den viktigaste händelsen i fästningens historia inträffade den 9 april 1940 då den tyska kryssaren Blücher sänktes.

I dag används Oscarsborg som hotell och restaurang.

Den här texten publicerades ursprungligen år 1868 i tidskriften "Nordiska taflor. Pittoreska utsigter från Sverge, Norge och Danmark. Tredje bandet" med rubriken "Kaholmarne".

Texten och illustrationen publicerades anonymt.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

Skildring av Oscarsborg år 1868

Den här texten publicerades ursprungligen år 1868 i tidskriften "Nordiska taflor. Pittoreska utsigter från Sverige, Norge och Danmark. Tredje bandet" med rubriken "Kaholmarne". Texten och illustrationen publicerades anonymt.

Då Norges hufvudstad, tillfölje af lokala förhållanden, aldrig kan komma att erhålla befästningar, som på något vis kunna bjuda en, med nutidens anfallsvapen utrustad, främmande sjömagt spetsen, så är det helt naturligt, att det måste vara det norska försvarsväsendets hufvudändamål att, såvidt möjligt är, söka utestänga fiendtliga flottor ifrån Kristianiafjorden. De tider äro nämligen längesedan förbi, då man kunde förlita sig på det gamla Akershus, som, i forna dagar och under andra förhållanden än de nuvarande, så mången gång motstått häftiga anfall, t. ex. af Kristian II 1531, under sjuåriga kriget 1567 och sednast af Carl XII 1716.

Deremot synes naturen hafva bestämt ett omkring fyra sjömil söder om Kristiania liggande sund, Dröbakssundet, till det ställe, hvarifrån vid inträffande sjökrig motstånd skulle kunna försökas. Den eljest ända till flera mil breda Kristianiafjorden afsmalnar nämligen

här, straxt nedanom den lilla köpstaden Dröbak, till en trång segelled af något öfver 2000 fots bredd, och genom en särskild lycka finnas här till på köpet tvänne öar, Kaholmarne, som äro synnerligen lämpliga till befästningars anläggande. Redan 1814, under den korta strid som föregick Sveriges och Norges förening, hade danska regeringen fästat uppmärksamheten på vigten af detta sunds försvar, och på den sydligaste af de två Kaholmarne, äfvensom på bägge sidor af fasta landet, uppkastades så skyndsamt som möjligt tre små batterier af timmer. Dessa blefvo aldrig fullbordade och kommo ej heller till någon användning i krig.

Efter 1814 förflöto åtskilliga år, innan den unga norska staten hunnit så långt, att man åter kunde tänka på Dröbakssundets be-
fästande; först sedan det ännu mera trängande behofvet af att på Horten (1825) förskaffa marinen en station blifvit fylldt, kom slutligen i början af konung Oscars regering turen till Kaholmarne. På den sydligaste af dessa öar anlades några större och mindre batterier efter de principer, som i fortifikationskonsten gjort sig gällande före den af pansarbatterierna på detta område framkallade revolutionen. Officiella unionsnamnet för dessa befästningar är Oscarsborg; men liksom man aldrig kunnat vänja sig att utbyta den gamla benämningen Horten mot den nya, Carljohansvärn, så torde äfven namnet Kaholmarne ej så lätt låta undantränga sig.

På norra sidan af den södra holmen, som med en bro står i sammanhang med den norra, der kommandantens bostad m. m. är belägen, befinner sig landstigningsplatsen, hvilken skyddas af ett mindre batteri, hvarifrån en gång leder upp till hufvudfästet. Från sjösidan gör detta icke något öfverväldigande intryck, men då man befinner sig under dess murar, får man af de väldiga gråstensmurarne, de djupa

grafvarne och mörka kanonmynningarne ett annat intryck. Starkast äro naturligtvis befästningarne mot söder. Derjemte har man genom försänkningar sökt för stora skepp omöjliggöra seglatsen emellan Kaholmarne och fasta landets vestkust, för att på det östra inloppet kunna koncentrera försvarets alla krafter. Söder om hufvudfästet ligga två mindre, kassematterade batterier, som med detsamma stå i förbindelse

De omkringliggande höjderna skulle emellertid kunna beherrska dessa fästningsverk. Visserligen kan fienden med de största svårigheter föra upp kanoner på den närbelägna Håön eller på Hudrumslandet (den höga halfön vester om Kaholmarne mellan Drammen- och den egentliga Kristianiafjorden), men vid landstigningsplatsen söder om Dröbak skall han förmodligen lättare kunna sätta sig i besittning af farliga anfallspunkter, man har därför sedermera utarbetat en ny plan till Kristianiafjordens försvar, nämligen med tillhjälp af batterier på Horten, vid Moss och på den mellan dessa ställen befintliga Bastön. Det har äfven varit fråga om att ifrån Horten flytta flottans hufvudstation till en hamn innanför Dröbakssundet, men längre än till förslager har man ännu icke kommit.

Kaholmarne vid Dröbak i Kristianiafjorden.

Viktiga ord och personer

Fot.

Längdmått. En fot motsvarar 29,6 cm.

Carl XII.

[1682–1718] Svensk kung från 1697 tills sin död år 1718. Tillbringade större delen av sin regeringstid i strid. Är kanske mest känd för det svenska nederlaget i slaget vid Poltava. Dödades av en norsk kula under belägringen av Fredrikstens fästning år 1718. Efter Karl XII:s död tappade Sverige sin roll som stormakt.

Kristiania.

Tidigare namn på Norges huvudstad Oslo. Staden bytte till sitt nuvarande namn år 1925. Då fick också Oslofjorden sitt nuvarande namn.

Kristian II.

[1481–1559] Kung av Danmark och Norge 1513–1523 och över Sverige 1520–1521. Flydde från Danmark år 1523 efter att ha blivit avsatt. Försökte ta makten 1531 med hjälp av en rekryterad här men misslyckades. Tillbringade resten av sitt liv i husarrest på flera danska slott. Kristian II är mest känd i Sverige som

Kristian Tyrann, ett namn han fick efter de nästan 100 avrättningar under Stockholms blodbad år 1520.

Oscar I.

[1799–1859] Svensk och norsk kung från 1844 tills sin död år 1859. Var en av landets mest inflytelserika kungar och gjorde stora insatser inom lagstiftning, rättsskipning, näringsliv, skola och när det gäller skatter. Oskar var far till de båda blivande kungarna Oscar II och Karl XV. Hans namn skrivs i dag både som "Oscar I" och "Oskar I".

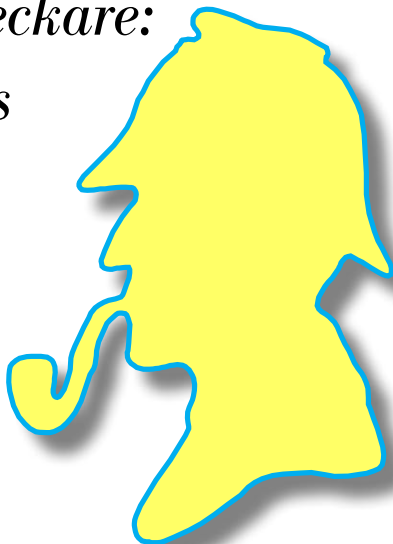
Sjuåriga kriget.

Ett krig mellan Sverige och en koalition mellan Danmark, Lübeck och Polen. Kriget pågick från 1563 till 1570 i bland annat Skåne, Bohuslän, Västergötland, Småland, Livland och Trondheim. Flera sjöslag utkämpades också. Fredsavtalet innebar att Kalmarunionen slutligen upphävdes.

*Om du gillade den här e-boken
så kolla in våra deckare:*

- *Sherlock Holmes*
- *Filip Collin*
- *Leo Carrington*
- *Asbjörn Krag*
- *Auguste Dupin*
- *Dick Donovan*

Mer info: www.klassiskadeckare.se